EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2022 05 23
COM(2022) 609 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2022 m. Graikijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Graikijos stabilumo programos

{SWD(2022) 609 final} - {SWD(2022) 640 final}

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2022 m. Graikijos nacionalinės reformų programos su Tarybos nuomone dėl 2022 m. Graikijos stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas,

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2021 m. vasario 19 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241[3], kuriuo nustatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė. Pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teikiama finansinė parama reformoms ir investicijoms įgyvendinti, t. y. Sąjungos finansuojama fiskalinė paskata. Priemonė prisideda prie ekonomikos atsigavimo ir tvarių ir augimą skatinančių reformų ir investicijų įgyvendinimo, visų pirma siekiant skatinti žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, kartu didindama valstybių narių ekonomikos atsparumą ir potencialų augimą. Ji taip pat padeda stiprinti tvarią viešųjų finansų būklę ir skatinti augimą ir darbo vietų kūrimą vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu. 2022 m. birželio [XX] d., laikantis Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalies, [atnaujintas] pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę kiekvienai valstybei narei skiriamas didžiausias finansinis įnašas;

---

1 OL L 209, 1997 8 2, p. 1.

2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25.

3 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

(2) 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija priėmė metinę tvaraus augimo apžvalgą, kuria pradedamas 2022 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Joje tinkamai atsižvelgta į 2021 m. gegužės mėn. Porto socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikime dar kartą patvirtintą bendrą įsipareigojimą toliau įgyvendinti 2017 m. lapkričio 17 d. Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos paskelbtą Europos socialinių teisių ramstį. 2022 m. kovo 25 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino 2022 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje išdėstytus prioritetus. 2021 m. lapkričio 24 d. Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011[4] taip pat priėmė įspėjimo mechanizmo ataskaitą, kurioje Graikija nurodyta kaip viena iš valstybių narių, dėl kurių reikės parengti nuodugnią apžvalgą. Be to, tą pačią dieną Komisija priėmė rekomendaciją dėl Tarybos rekomendacijos dėl euro zonos ekonominės politikos (ją Taryba priėmė 2022 m. balandžio 5 d.) ir pasiūlymą dėl 2022 m. bendros užimtumo ataskaitos, kurioje analizuojamas užimtumo politikos gairių ir Europos socialinių teisių ramsčio principų įgyvendinimas (ją Taryba priėmė 2022 m. kovo 14 d.);

(3) geopolitines ir ekonomines aplinkybes labai pakeitė po pasaulinės pandemijos įvykusi Rusijos invazija į Ukrainą. Invazijos poveikis valstybių narių ekonomikai pasireiškia, pvz., aukštesnėmis energijos bei maisto produktų kainomis ir prastesnėmis augimo perspektyvomis. Aukštesnės energijos kainos itin slegia pažeidžiamiausius namų ūkius, kurie patiria energijos nepriteklių arba kuriems jis gresia. Be to, į ES atvyksta kaip niekada daug pabėgėlių iš Ukrainos. Šiomis aplinkybėmis 2022 m. kovo 4 d. pirmą kartą pradėta taikyti Laikinosios apsaugos direktyva[5], pagal kurią iš Ukrainos perkeltiems asmenims suteikiama teisė teisėtai būti ES, taip pat galimybė mokytis, dalyvauti darbo rinkoje, gauti sveikatos priežiūros paslaugas, būstą ir socialinę paramą;

(4) atsižvelgiant į sparčiai kintančią ekonominę ir geopolitinę padėtį ir kaip išdėstyta 2022 m. metinėje tvaraus augimo apžvalgoje, 2022 m. Europos semestras – plataus masto ekonominės ir užimtumo politikos koordinavimo sistema – atnaujinamas, o kartu pritaikomas prie Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įgyvendinimo reikalavimų. Kad būtų įgyvendinti Europos semestro politikos prioritetai, itin svarbu įgyvendinti priimtus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, nes jais atsižvelgiama į visas atitinkamas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, pateiktas per 2019 ir 2020 m. semestro ciklus, arba didelę jų dalį. 2019 ir 2020 m. konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos tebėra tiek pat svarbios ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams, kurie peržiūrėti, atnaujinti arba iš dalies pakeisti pagal Reglamento (ES) 2021/241 14, 18 ir 21 straipsnius, šalia visų konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų, pateiktų iki pakoreguoto plano pateikimo datos;

(5) nuo 2020 m. kovo mėn. taikoma bendroji nukrypti leidžianti išlyga[6]. 2021 m. kovo 3 d. komunikate[7] Komisija taip pat išdėstė nuomonę, kad sprendimas nutraukti

---

4 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

5 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradedama taikyti laikinoji apsauga (OL L 71, 2022 3 4, p. 1).

6 Komisijos komunikatas Tarybai dėl Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios išvengimo sąlygos taikymo,
Briuselis, 2020 3 20, COM(2020) 123 *final*.

7 Komisijos komunikatas Tarybai „Metai nuo COVID-19 protrūkio. Fiskalinės politikos atsakas“, Briuselis, 2021 3 3, COM(2021) 105 *final*.

bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą arba ją toliau taikyti turėtų būti priimamas atlikus bendrą ekonominės padėties vertinimą, kurio vienas iš pagrindinių kiekybinių kriterijų būtų ES arba euro zonos ekonominės veiklos mastas, palyginti su iki krizės (2019 m. pabaigoje) buvusiu mastu. Stabilumo ir augimo pakte nustatytos bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos taikymą pratęsti 2023 m. būtų pagrįsta dėl didesnio neapibrėžtumo ir didelės neigiamų ekonominės perspektyvos pokyčių rizikos karo Europoje aplinkybėmis, dėl precedento neturinčių energijos kainų šuolių ir tolesnių tiekimo grandinės sutrikimų;

(6) laikantis 2021 m. birželio 18 d. Tarybos nuomonėje dėl 2021 m. stabilumo programos išdėstyto požiūrio, šiuo metu fiskalinės politikos kryptį geriausia vertinti kaip pirminių išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones), išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones, bet įskaitant Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės negrąžintina parama (dotacijomis) ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamas išlaidas, pokytį, palyginti su vidutinio laikotarpio potencialiu augimu[8]. Be bendros fiskalinės politikos krypties, siekiant įvertinti, ar nacionalinė fiskalinė politika yra apdairi, o jos sudėtis yra palanki tvariam atsigavimui, suderinamam su žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos tikslais, dėmesys taip pat skiriamas nacionalinėmis lėšomis finansuojamų[9] pirminių einamųjų išlaidų (atėmus diskrecines pajamų priemones ir išskyrus su COVID-19 krize susijusias laikinas neatidėliotinas priemones) ir investicijų raidai;

(7) 2022 m. kovo 2 d. Komisija priėmė komunikatą[10] ir jame pateikė plataus pobūdžio 2023 m. fiskalinės politikos gairių, kuriomis siekiama padėti valstybėms narėms parengti stabilumo ir konvergencijos programas ir taip sustiprinti politikos koordinavimą. Remdamasi 2022 m. žiemos prognozėje pateikta makroekonomine perspektyva, Komisija pažymėjo, kad perėjimas nuo bendros remiamojo pobūdžio fiskalinės politikos krypties 2020–2022 m. prie iš esmės neutralios bendros fiskalinės politikos krypties 2023 m. atrodytų tinkamas; tuo pat metu reikia būti pasirengus reaguoti į kintančią ekonominę padėtį. Komisija paskelbė, kad konkrečioms valstybėms narėms 2023 m. ir toliau turėtų būti teikiamos skirtingos fiskalinės rekomendacijos ir turėtų būti atsižvelgta į galimą tarpvalstybinį šalutinį poveikį. Komisija valstybes nares paragino atsižvelgti į šias gaires savo stabilumo ir konvergencijos programose. Komisija įsipareigojo atidžiai stebėti ekonominius pokyčius ir prireikus pritaikyti politikos gaires, vėliausiai – 2022 m. gegužės mėn. pabaigoje paskelbsimame Europos semestro pavasario dokumentų rinkinyje;

(8) kalbant apie 2022 m. kovo 2 d. fiskalines gaires, 2023 m. fiskalinėmis rekomendacijomis atsižvelgiama į prastesnę ekonominę perspektyvą, didesnį neapibrėžtumą ir papildomą neigiamų pokyčių riziką, taip pat į didesnę infliaciją, palyginti su žiemos prognoze. Atsižvelgiant į šiuos aspektus, fiskalinis atsakas turi būti didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą ir išlaikyti pažeidžiamiausių namų ūkių perkamąją galią, kad būtų galima

---

[8] Šioje rekomendacijoje pateikiami fiskalinės politikos krypties ir jos komponentų įverčiai yra Komisijos įverčiai, grindžiami prielaidomis, kuriomis pagrįsta Komisijos 2022 m. pavasario prognozė. Komisijos vidutinio laikotarpio potencialaus augimo įverčiai neapima teigiamo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kurios gali padidinti potencialų ekonomikos augimą, poveikio.

[9] Nefinansuojamų Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis.

[10] Komisijos komunikatas Tarybai „2023 m. fiskalinės politikos gairės“, Briuselis, 2022 3 2, COM(2022) 85 *final*.

sušvelninti energijos kainų šuolio poveikį ir padėti apriboti antrinio poveikio infliacinį spaudimą tikslinėmis ir laikinomis priemonėmis; fiskalinė politika turi likti lanksti, kad būtų galima prisitaikyti prie greitai kintančių aplinkybių, ir skirtis konkrečiose šalyse priklausomai nuo jų fiskalinės ir ekonominės padėties, įskaitant krizės poveikį joms ir iš Ukrainos perkeltų asmenų srautą į jas;

(9) 2021 m. balandžio 27 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Graikija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, efektyvumą, veiksmingumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis. 2021 m. liepos 6 d. Taryba priėmė Sprendimą dėl Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo[11]. Paramos dalių išmokėjimas priklauso nuo pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnio 5 dalį Komisijos priimto sprendimo, kad Graikija patenkinamai pasiekė Tarybos įgyvendinimo sprendime nustatytas atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes. Kad būtų laikoma, jog tarpinės ir siektinos reikšmės pasiektos patenkinamai, ankstesniosios turi likti nepanaikintos;

(10) 2022 m. balandžio 30 d. Graikija pagal Reglamento (EB) Nr. 1466/97 4 straipsnį pateikė 2022 m. nacionalinę reformų programą, o 2022 m. balandžio 29 d. – 2022 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į jų tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos kartu. Pagal Reglamento (ES) 2021/241 27 straipsnį 2022 m. nacionalinė reformų programa taip pat atspindi Graikijos du kartus per metus teikiamas pažangos, padarytos įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ataskaitas;

(11) 2022 m. gegužės 23 d. Komisija paskelbė 2022 m. Graikijos ataskaitą[12]. Joje įvertinta pažanga, Graikijos padaryta įgyvendinant atitinkamas 2019, 2020 ir 2021 m. Tarybos priimtas jai skirtas rekomendacijas, ir, remiantis ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo rezultatų suvestine, apžvelgta, kaip Graikija įgyvendina ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Remiantis šia analize, šalies ataskaitoje nurodytos spragos, palyginti su tais uždaviniais, kurie ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane sprendžiami tik iš dalies arba nesprendžiami, taip pat nauji ir kylantys uždaviniai, įskaitant dėl Rusijos invazijos į Ukrainą kylančius uždavinius. Be to, joje įvertinta pažanga, Graikijos padaryta įgyvendinant Europos socialinių teisių ramstį ir siekiant ES pagrindinių tikslų užimtumo, įgūdžių ir skurdo mažinimo srityse, taip pat JT darnaus vystymosi tikslų;

(12) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį Komisija atliko Graikijos nuodugnią apžvalgą, o jos rezultatus paskelbė 2022 m. gegužės 23 d.[13] Komisija padarė išvadą, kad Graikijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas. Pažeidžiamumas yra susijęs su didele valdžios sektoriaus skola, neužbaigtu išorės perbalansavimu ir didele neveiksnių paskolų dalimi esant mažam potencialiam augimui ir dideliam nedarbui;

(13) 2022 m. gegužės 23 d. Komisija paskelbė pranešimą pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį. Šiame pranešime aptarta Graikijos biudžeto būklė, nes šalies valdžios sektoriaus deficitas 2021 m. viršijo Sutartyje nustatytą 3 % BVP pamatinę vertę. Pranešime padaryta išvada, kad deficito kriterijus nėra įvykdytas. Laikydamasi 2022 m. kovo 2 d.

---

11 2021 m. liepos 6 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimas dėl Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo (ST 10152/2021).

12 SWD(2022) 609 *final*.

13 SWD(2022) 630 *final*.

komunikato, 2022 m. pavasarį Komisija nesiūlė pradėti naujų perviršinio deficito procedūrų ir 2022 m. rudenį iš naujo įvertins pasiūlymo pradėti perviršinio deficito procedūras tikslingumą;

(14) 2020 m. liepos 20 d. Taryba rekomendavo Graikijai, laikantis bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, 2020 ir 2021 m. imtis visų būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas. Ji Graikijai taip pat rekomendavo, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir skolos tvarumą, kartu didinant investicijas. Remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, 2021 m. Graikijos valdžios sektoriaus deficitas sumažėjo nuo 10,2 % BVP 2020 m. iki 7,4 % 2021 m. Graikijos fiskalinės politikos atsaku 2021 m. remtas ekonomikos atsigavimas, o laikinų neatidėliotinų paramos priemonių apimtis sumažėjo nuo 7,6 % BVP 2020 m. iki 7,2 % 2021 m. Priemonės, kurių Graikija ėmėsi 2021 m., atitiko 2020 m. liepos 20 d. Tarybos rekomendaciją. Diskrecinės biudžeto priemonės, kurias Vyriausybė priėmė 2020 ir 2021 m., buvo laikinos arba joms buvo kompensacinių priemonių. Remiantis Eurostato patvirtintais duomenimis, valdžios sektoriaus skola 2021 m. siekė 193,3 % BVP;

(15) makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos 2022 m. stabilumo programoje pateiktos biudžeto projekcijos, yra realistiškas 2022 m. ir palankus 2023 m. 2022 m. stabilumo programoje numatoma, kad realusis BVP 2022 m. išaugs 3,1 %, o 2023 m. – 4,8 %. Tuo tarpu Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2022 m. realiojo BVP augimas bus didesnis – 3,5 %, o 2023 m. – mažesnis – 3,1 %. Skirtumą tarp prognozių daugiausia lemia skirtingos prielaidos dėl ES lėšų įsisavinimo spartos ir karinės agresijos poveikio, ypač privačiam vartojimui. 2022 m. stabilumo programoje Vyriausybė planuoja, kad 2022 m. nominalusis deficitas sumažės iki 4,4 % BVP, o 2023 m. – iki 1,4 % BVP. Šis sumažėjimas 2022 m. daugiausia rodo vykstantį ekonominės veiklos atsigavimą ir daugelio neatidėliotinų priemonių panaikinimą. Programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP 2022 m. labai sumažės – iki 180,2 %, o 2023 m. – iki 168,6 %. Remiantis iki galutinio prognozės parengimo termino turėta informacija apie politikos priemones, Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatoma, kad 2022 ir 2023 m. valdžios sektoriaus deficitas atitinkamai sudarys 4,3 % BVP ir 1,0 % BVP. Šie dydžiai iš esmės atitinka 2022 m. stabilumo programoje numatomą deficitą. Nepaisant skirtingo realiojo BVP augimo, Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje daroma prielaida, kad kainų ir darbo užmokesčio augimas bus dinamiškesnis ir 2022, ir 2023 m., todėl prognozuojamos didesnės pajamos iš gyventojų pajamų mokesčio. Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje numatomas didesnis valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP: 185,7 % 2022 m. ir 180,4 % 2023 m. Skirtumą lemia skirtingas pagal pinigų ir kaupimo principus apskaičiuoto fiskalinio balanso skirtumų įvertinimas ir skirtingos prielaidos dėl grynojo sukaupto finansinio turto.

Remiantis Komisijos 2022 m. pavasario prognoze, dabar numatoma, kad vidutinio laikotarpio (10 metų) potencialios gamybos apimties augimo vidurkis bus −0,3 %. Tačiau šis įvertis neapima ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kurios gali padidinti potencialų Graikijos ekonomikos augimą, poveikio;

(16) 2022 m. Vyriausybė palaipsniui panaikino daugumą priemonių, kurių imtasi reaguojant į COVID-19 krizę, taigi numatoma, kad laikinų neatidėliotinų paramos priemonių apimtis sumažės nuo 7,2 % BVP 2021 m. iki 1,8 % 2022 m. Valdžios sektoriaus deficitui poveikį daro priemonės, kurių imtasi siekiant kovoti su

ekonominiu ir socialiniu energijos kainų kilimo poveikiu; Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje apskaičiuota, kad jos sudaro 1,1 % BVP 2022 m. ir jokio fiskalinio poveikio 2023 m., nes jas planuojama palaipsniui panaikinti[14]. Šį poveikį deficitui iš dalies kompensuoja didesnės pajamos iš apyvartinių taršos leidimų. Šias priemones daugiausia sudaro subsidijos energijos vartotojams, socialinės išmokos skurdesniems namų ūkiams ir transporto paslaugų netiesioginių mokesčių sumažinimas. Iš pradžių skelbta, kad šios priemonės yra laikinos. Pateikus Graikijos stabilumo programą ir praėjus galutiniam Komisijos 2022 m. pavasario prognozės parengimo terminui, Vyriausybė paskelbė naują 2022 m. skirtų priemonių, kuriomis siekiama švelninti išaugusių energijos kainų padarinius, rinkinį. Jei energijos kainos aukštos liks ir 2023 m., kai kurių iš šių priemonių galiojimas galėtų būti tęsiamas. Valdžios sektoriaus deficitui poveikį taip pat daro iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo išlaidos, kurios pagal Komisijos 2022 m. pavasario prognozę turėtų sudaryti 0,1 % BVP 2022 m. ir 0,1 % BVP 2023 m.[15];

(17) 2021 m. birželio 18 d. Taryba rekomendavo Graikijai[16] 2022 m. pasinaudoti Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone papildomoms investicijoms, kuriomis remiamas atsigavimas, finansuoti, kartu vykdant apdairią fiskalinę politiką. Be to ji turėtų išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas. Ji Graikijai taip pat rekomendavo, kai leis ekonominės sąlygos, vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę ir fiskalinį tvarumą vidutiniu laikotarpiu ir tuo pat metu didinti investicijas siekiant padidinti augimo potencialą;

(18) remiantis Komisijos 2022 m. pavasario prognoze ir Graikijos 2022 m. stabilumo programoje pateikta informacija numatoma, kad 2022 m. fiskalinės politikos kryptis (−3,3 % BVP) išliks remiamojo pobūdžio[17]. Graikija planuoja toliau remti ekonomikos atsigavimą pasinaudodama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone papildomoms investicijoms finansuoti, kaip rekomendavo Taryba. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis ekonominei veiklai, palyginti su 2021 m., turėtų padidėti 0,2 procentinio punkto BVP. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų skatinamasis poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2022 m. turėtų sudaryti 0,8 procentinio punkto[18]. Todėl Graikija planuoja išlaikyti nacionalinėmis lėšomis finansuojamas investicijas, kaip rekomendavo Taryba. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo skatinamasis poveikis bendrai fiskalinės politikos krypčiai 2022 m. turėtų sudaryti 2,2

---

14 Šie skaičiai rodo tų priemonių, kurių imtasi nuo 2021 m. rudens, įskaitant einamųjų pajamų ir išlaidų, taip pat atitinkamais atvejais – kapitalo išlaidų priemones, poveikį metiniam biudžetui.

15 Daroma prielaida, kad iki 2022 m. pabaigos bendras iš Ukrainos į ES perkeltų asmenų skaičius palaipsniui pasieks 6 milijonus, o jų geografinis pasiskirstymas apskaičiuotas remiantis esamos diasporos dydžiu, santykiniu priimančiosios valstybės narės gyventojų skaičiumi ir faktiniu iš Ukrainos perkeltų asmenų pasiskirstymu ES 2022 m. kovo mėn. Biudžeto išlaidų vienam asmeniui įverčiai yra grindžiami Komisijos Jungtinio tyrimų centro parengtu mikromodeliavimo modeliu „Euromod“ ir apskaičiuoti atsižvelgiant tiek į piniginius pervedimus, į kuriuos asmenys gali turėti teisę, tiek į išmokas natūra, kaip antai švietimo ir sveikatos priežiūros srityse.

16 2021 m. birželio 18 d. Tarybos rekomendacija, kurioje pateikiama Tarybos nuomonė dėl 2021 m. Graikijos stabilumo programos (OL C 304, 2021 7 29, p. 33).

17 Neigiamas (teigiamas) rodiklio ženklas atitinka per didelį (per mažą) pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinio laikotarpio ekonomikos augimu, ir rodo skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką.

18 Numatoma, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,1 procentinio punkto BVP skatinamąjį poveikį.

procentinio punkto. Šis reikšmingas skatinamasis poveikis apima papildomą priemonių, kuriomis siekiama mažinti ekonominį ir socialinį energijos kainų kilimo poveikį, poveikį (0,6 % BVP), taip pat iš Ukrainos perkeltų asmenų laikinosios apsaugos teikimo išlaidas (0,1 % BVP), o prie grynųjų einamųjų išlaidų augimo taip pat turėtų prisidėti ir didesnės išlaidos pensijoms ir socialinėms išmokoms (0,6 % BVP). Remiantis Komisijos prognoze, ne visoms šioms priemonėms buvo kompensacinių priemonių;

(19) Komisijos 2022 m. pavasario prognozėje pagal nesikeičiančios politikos prielaidą numatoma, kad 2023 m. fiskalinės politikos kryptis bus +1,5 % BVP[19]. Numatoma, kad Graikija 2023 m. toliau naudosis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis papildomoms investicijoms, kuriomis remiamas atsigavimas, finansuoti. Prognozuojama, kad Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės dotacijomis ir kitų ES fondų lėšomis finansuojamų išlaidų teigiamas poveikis ekonominei veiklai, palyginti su 2022 m., turėtų sumažėti 0,3 procentinio punkto BVP, o tai rodo, kad prasidėjo naujas kitų ES fondų programavimo laikotarpis. Nacionalinėmis lėšomis finansuojamų investicijų skatinamasis poveikis fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. turėtų sudaryti 0,6 procentinio punkto[20]. Be to, nacionalinėmis lėšomis finansuojamų pirminių einamųjų išlaidų (atėmus naujas pajamų priemones) augimo stabdomasis poveikis bendrai fiskalinės politikos krypčiai 2023 m. turėtų sudaryti 1,7 procentinio punkto. Čia įtrauktas 1,1 % BVP poveikis, kurį turės priemonių, kuriomis reaguojama į pakilusias energijos kainas, laipsniškas panaikinimas;

(20) 2022 m. stabilumo programoje numatoma, kad valdžios sektoriaus deficitas palaipsniui sumažės iki 0,4 % BVP 2024 m. ir iki 0,1 % BVP iki 2025 m. Todėl planuojama, kad valdžios sektoriaus deficitas per programos laikotarpį liks mažesnis negu 3 % BVP. Šiose projekcijose daroma prielaida, kad ekonomikos atsigavimas tęsis, ir atsižvelgiama į augimą skatinančio solidarumo mokesčio, pridedamo prie gyventojų pajamų mokesčio, ir socialinio solidarumo įmokų mažinimo pratęsimą. Programoje numatyta, kad valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP turėtų toliau mažėti: konkrečiai 2024 m. – iki 155,2 %, o 2025 m. – iki 146,5 %. Remiantis Komisijos analize, skolos tvarumo rizika vidutiniu laikotarpiu atrodo didelė;

(21) remiantis reformomis, kurių imtasi įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, Graikijos mokesčių politikos sistemos pakeitimai galėtų padėti sumažinti investicijų trūkumą. Konkrečiau, įdiegus išankstinių sprendimų dėl mokesčių sistemą, būtų galima investuotojams užtikrinti didesnį teisinį tikrumą ir sustiprinti dedamas pastangas supaprastinti mokesčių sistemą. Be to, remiantis kitų valstybių narių geriausia praktika, peržiūrėjus galiojantį vienkartinį metinį mokestį, taikomą savarankiškai dirbantiems asmenims (pridedamą prie gyventojų pajamų mokesčio ir pridėtinės vertės mokesčio), būtų galima pagerinti savarankiškai dirbantiems asmenims tenkančios mokesčių naštos struktūrą, paskatinti savanoriškai vykdyti mokestines prievoles ir paremti investicijas. Graikija toliau imasi veiksmų viešajam administravimui modernizuoti, tačiau bendras jo veiklos efektyvumas tebėra menkas, iš dalies dėl to, kad sunku pritraukti ir išlaikyti aukštos kvalifikacijos darbuotojus. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių,

[19] Neigiamas (teigiamas) rodiklio ženklas atitinka per didelį (per mažą) pirminių išlaidų augimą, palyginti su vidutinio laikotarpio ekonomikos augimu, ir rodo skatinamąją (stabdomąją) fiskalinę politiką.

[20] Numatoma, kad kitos nacionalinėmis lėšomis finansuojamos kapitalo išlaidos turės 0,0 procentinio punkto BVP neutralų poveikį.

kuriomis siekiama didinti viešojo administravimo veiksmingumą, ypač daug dėmesio skiriant jo skaitmeninių paslaugų gerinimui. Graikija ne tik įgyvendina plane numatytas priemones, bet ir daro pažangą kurdama integruotą žmogiškųjų išteklių valdymo sistemą, kurioje įdiegtos valstybės sektoriaus subjektų skaitmeninės organizacinės schemos ir visų pareigybių aprašymai. Tikimasi, kad tai padės lengviau paskirstyti išteklius atsižvelgiant į nustatytus ir pagal prioritetą suskirstytus poreikius. Be to, nors nuolatinių pareigūnų skaičius iš esmės išliko stabilus dėl tebegaliojančios įdarbinimo taisyklės „vienas priimtas, vienas atleistas“, nuo 2018 m. beveik 25 % išaugo laikinųjų darbuotojų skaičius. Padidėjus viešojo administravimo darbuotojų skaičiui, gali perniek nueiti pastangos Graikijos darbo užmokesčio išlaidas (palyginti su BVP) priartinti prie ES vidurkio. Dėl to ne tik kyla fiskalinė rizika, bet, atsižvelgiant į tai, kad atrankos į laikinas darbo vietas procesas nėra toks kruopštus, kaip į nuolatines, tai gali pakenkti naujojo nuolatinių valstybės tarnautojų atrankos proceso sąžiningumui. Toliau taikant nuolatinių darbuotojų įdarbinimo taisyklę „vienas priimtas, vienas atleistas“, kuri yra papildyta nuo 2022 m. taikoma laikinųjų darbuotojų skaičiaus viršutine riba, yra nustatoma bendra sistema, kuria siekiama sustiprinti centralizuotą įdarbinimo kontrolę ir sudaryti sąlygas darbuotojų skaičiui priartėti prie iki pandemijos buvusio lygio. Jei, kaip numatyta, bendras darbuotojų skaičius bus sumažintas, būtų galima pakoreguoti darbo užmokesčio dydį konkrečioms pareigybėms ir subjektams, kurie laikomi esančiais ypatingos svarbos ir dėl kurių viešojo administravimo įstaigos susiduria su sunkumais pritraukdamos ir išlaikydamos kvalifikuotus darbuotojus. Tai galėtų reikšti, kad pareigybės aprašymas būtų susiejamas su papildoma darbo užmokesčio lentele arba būtų nustatoma speciali darbo užmokesčio lentelė konkretiems viešojo sektoriaus subjektams (pvz., rinkos reguliavimo institucijoms), nes tokie sisteminiai metodai nekeltų pavojaus vienodai darbo užmokesčio lentelei ir atitiktų apdairią fiskalinę politiką. Galiausiai, nors į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą yra įtraukta aktyvios darbo rinkos politikos stiprinimo priemonių, tebėra galimybių imtis tolesnių veiksmų siekiant didinti jaunimo ir moterų įsidarbinimo galimybes, kad būtų remiama įtraukioji darbo rinka, siūlanti daugiau ir geresnių darbo vietų;

(22) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kurios turi būti įgyvendintos iki 2026 m. Jos padeda spręsti visus ekonominius ir socialinius uždavinius, 2019 ir 2020 m. per Europos semestrą nustatytus Graikijai skirtose Tarybos rekomendacijose, šalia jai skirtų rekomendacijų, kurios pateiktos iki plano priėmimo datos, arba didelę jų dalį. Visų pirma, šiose rekomendacijose kalbama apie viešųjų finansų kokybę ir tvarumą, sveikatos priežiūros sistemos prieinamumą ir atsparumą, aktyvią darbo rinkos politiką, politiką, kuria remiamos viešosios investicijos į švietimą, įgūdžius ir įsidarbinimo galimybes, mokslinius tyrimus ir plėtrą, saugų, pažangų, tvarų ir atsparų transportą ir logistiką, švarią ir efektyvią energijos gamybą bei vartojimą, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir jungčių projektus, aplinkosaugos infrastruktūrą, miesto vietovių atnaujinimą ir viešojo administravimo ir įmonių skaitmeninę transformaciją. Į planą taip pat įtraukta nemažai priemonių, skirtų fiskalinės struktūrinės politikos, socialinės gerovės, finansinio stabilumo, darbo ir produktų rinkų bei viešojo administravimo modernizavimo sričių uždaviniams spręsti; visomis šiomis priemonėmis tęsiami, išplečiami ir papildomi įsipareigojimai, prisiimti įgyvendinus programą. Plane taip pat numatyta priemonių konkurencingumui didinti ir privačiojo sektoriaus investicijoms skatinti gerinant verslo aplinką ir paprastinant reguliavimo sistemą. Šias reformas papildo paskolų priemonė, kuria siekiama skatinti privačiojo

sektoriaus investicijas į pertvarkomus ekonomikos sektorius, įskaitant žaliąją pertvarką bei skaitmeninę transformaciją;

(23) tikimasi, kad Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas prisidės prie tolesnės žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos pažangos. Priemonėms, kuriomis Graikijoje remiamas klimato srities tikslų įgyvendinimas, skiriama 37,5 % visų plano asignavimų, o priemonėms, kuriomis remiamas skaitmeninių tikslų įgyvendinimas, – 23,3 % visų plano asignavimų. Visapusiškas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimas laikantis atitinkamų tarpinių ir siektinų reikšmių padės Graikijai greitai atsigauti nuo COVID-19 krizės padarinių, o kartu sustiprins jos atsparumą. Siekiant sėkmingai įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, taip pat kitą už planą platesnę ekonominę ir užimtumo politiką, kad būtų užtikrinta plati atsakomybė už bendrą politinę darbotvarkę, tebėra svarbus sistemingas socialinių partnerių ir kitų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas;

(24) Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatyta visapusiška investicinių ir reformų priemonių koordinavimo, įgyvendinimo ir stebėsenos valdymo sistema. Tačiau faktinis plano įgyvendinimas iš esmės priklausys nuo įgyvendinimo institucijų administracinių ir įgyvendinimo gebėjimų ir turės būti atidžiai stebimas. Tikimasi, kad regioninės ir vietos administracijos techninės tarnybos, įskaitant savivaldybių įmones, prisidės prie tam tikrų plano komponentų įgyvendinimo, o jų administraciniai gebėjimai, ypač mažesnių savivaldybių, paprastai yra riboti, todėl svarbu, kad prireikus būtų teikiama papildoma centrinio lygmens parama. Kad planas būtų įgyvendinamas sklandžiai, bus labai svarbu laikytis griežtų tvarkaraščių, greitai reaguoti į kliūtis ir rasti sprendimus. Gali būti naudinga sudaryti aukšto lygio tarpžinybinę darbo grupę kliūtims šalinti. Galiausiai, kalbant apie bendrą koordinavimą, svarbus vaidmuo teks Finansų ministerijai priklausančiai Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) agentūrai, kuriai numatoma skirti pakankamai išteklių, taip pat svarbus bus glaudus EGADP agentūros ir Koordinavimo generalinio sekretoriato (jis yra atsakingas už reformų priemonių koordinavimą) bendradarbiavimas;

(25) 2021 m. liepos 29 d. Komisija patvirtino Graikijos partnerystės sutartį[21]. 2021 m. spalio ir lapkričio mėn. Graikija pateikė Europos Komisijai 21 sanglaudos politikos programą. Pagal 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1060 Graikija, programuodama 2021–2027 m. sanglaudos politikos fondus, atsižvelgė į atitinkamas jai skirtas rekomendacijas. Tai yra iš sanglaudos politikos fondų gautinos finansinės paramos veiksmingumo gerinimo ir kuo didesnės pridėtinės vertės užtikrinimo prielaida, be to, taip skatinamas šių fondų ir kitų Sąjungos priemonių bei fondų tarpusavio koordinavimas, papildomumas ir darna. Sėkmingas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir sanglaudos politikos programų įgyvendinimas taip pat priklauso nuo to, ar bus pašalintos kliūtys investicijoms, kad būtų remiama žalioji ir skaitmeninė pertvarka ir darnus teritorinis vystymasis;

---

[21] 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1060, kuriuo nustatomos bendros Europos regioninės plėtros fondo, „Europos socialinio fondo +“, Sanglaudos fondo, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondo nuostatos ir šių fondų bei Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondo, Vidaus saugumo fondo ir Sienų valdymo ir vizų politikos finansinės paramos priemonės taisyklės. OL L 231, 2021 6 30, p. 159.

(26) po to, kai 2018 m. Graikija sėkmingai užbaigė Europos stabilumo mechanizmo finansinės pagalbos programos įgyvendinimą, ji buvo stebima pagal Reglamente (ES) Nr. 472/2013 nustatytą griežtesnės priežiūros sistemą. Griežtesnė priežiūra padėjo stebėti, kaip įgyvendinami konkretūs 2018 m. birželio 22 d. Graikijos prisiimti įsipareigojimai Euro grupei užbaigti pagrindines pagal programą pradėtas struktūrines reformas. Šių įsipareigojimų įgyvendinimas iki sutartų terminų – iki 2022 m. vidurio – yra skolos mažinimo pagrindas; taigi Graikijai jau eina paskutiniai šio susitarimo metai. Kaip nurodyta 2022 m. gegužės 23 d. paskelbtoje 14-oje griežtesnės priežiūros ataskaitoje, nepaisant sudėtingų pandemijos aplinkybių, o pastaruoju metu – Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą ekonominio poveikio, Graikija veiksmingai įgyvendino didžiąją dalį politikos įsipareigojimų, o tai padidino Graikijos ekonomikos atsparumą ir sustiprino jos finansinį stabilumą. Vis dėlto kai kuriuos elementus dar reikia visiškai užbaigti. Tai ypač pasakytina apie nacionalinio kadastro kūrimo užbaigimą, nes tai dar labiau pagerintų Graikijos verslo aplinką. Pastaraisiais metais padaryta didelė pažanga ir tikimasi, kad visas kadastras bus užbaigtas iki 2022 m. gruodžio mėn. Kadastro projekto įgyvendinimas buvo remiamas ES struktūrinių fondų lėšomis. Dabar pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę teikiama parama registracijos liudijimų ir nuosavybės teisių dokumentų skaitmeninimui. Vykdant kadastro projektą Graikijai taip pat reikia užbaigti kadastro kartografavimą, pradėti kadastro agentūros veiklą ir patvirtinti visos šalies miškų žemėlapius;

(27) be ekonominių ir socialinių uždavinių, kurie sprendžiami ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu, Graikija susiduria su papildomomis problemomis, susijusiomis su sveikatos priežiūra. Mokėjimai savo lėšomis Graikijoje vis dar yra dideli ir sudaro daugiau nei trečdalį visų sveikatos priežiūros išlaidų (35 %)[22]. Jie daugiausia susiję su priemokomis už vaistus ir tiesioginiais mokėjimais už paslaugas, neįtrauktas į kompensuojamų paslaugų paketą. Tai savo ruožtu susiję su vis dar palyginti didelėmis (palyginti su ES vidurkiu) viešosiomis išlaidomis vaistams ir palyginti mažomis (palyginti su ES vidurkiu) išlaidomis terapinei priežiūrai, ypač ambulatoriniams pacientams. Gerai veikianti visus gyventojus apimanti pirminės sveikatos priežiūros sistema su veiksmingai atliekamomis pirmosios grandies funkcijomis gali padidinti efektyvumą ir sveikatos priežiūros prekių bei paslaugų prieinamumą. Todėl norint, kad sveikatos priežiūros sistema veiktų tinkamai, bus labai svarbu, kad būtų visapusiškai įgyvendinti pirminės sveikatos priežiūros sistemos pakeitimai, kuriuos numatoma priimti griežtesnės priežiūros aplinkybėmis. Reforma grindžiama ankstesnėmis pastangomis sukurti visapusišką pirminės sveikatos priežiūros sistemą, kurias įgyvendinant, deja, buvo susidurta su sunkumais. Todėl, siekiant užtikrinti adekvačias ir vienodas galimybes gyventojams naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, bus labai svarbu didinti šeimos gydytojų skaičių, kad būtų užtikrinta visų gyventojų aprėptis ir gyventojų registravimas;

(28) reaguojant į Versalio deklaracijoje ES valstybių ar vyriausybių vadovų suteiktą įgaliojimą, planu „REPowerEU“ siekiama kuo greičiau palaipsniui panaikinti Europos Sąjungos priklausomybę nuo iškastinio kuro importo iš Rusijos. Todėl palaikant dialogą su valstybėmis narėmis nustatomi tinkamiausi nacionalinio, regioninio ir ES masto projektai, investicijos ir reformos. Šiomis priemonėmis siekiama mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir atsisakyti iškastinio kuro importo iš Rusijos;

[22] 2019 m. skaičiai, pateikti EBPO 2021 m. ataskaitoje „State of Health in the EU, Greece: Country Health Profile“ (https://www.oecd.org/health/greece-country-health-profile-2021-4ab8ea73-en.htm).

(29) 2020 m. duomenimis, nafta ir dujos sudaro atitinkamai 50 ir 24 % Graikijos energijos rūšių derinio. Graikijos priklausomybė nuo naftos[23] ir dujų importo iš Rusijos yra šiek tiek mažesnė už ES vidurkį: žalios naftos importas sudaro 18 %, palyginti su 26 % ES vidurkiu, o dujų – 39 %, palyginti su 44 % ES vidurkiu[24]. 87 % akmens anglių ji importuoja iš Rusijos, tačiau daug rusvųjų anglių gauna šalies viduje. Siekiant sumažinti Graikijos priklausomybę nuo dujų iš Rusijos ir įvairinti energijos rūšių derinį, atsisakant iškastinio kuro, įskaitant įsipareigojimą iki 2028 m. palaipsniui nutraukti elektros energijos gamybą naudojant rusvąsias anglis, būtų galima toliau įgyvendinti keletą priemonių, kurios būtų grindžiamos investicijomis ir reformomis, įtrauktomis į Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, ir ne tik jomis. Pirma, Graikija galėtų paspartinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtrą ir organizuotos rinkos platformos, padedančios sudaryti dvišales elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių pirkimo sutartis, sukūrimą. Leidimų išdavimo reformos, įtrauktos į Graikijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, sumažins kliūtis investicijoms į atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektorių. Graikija turi galimybių pradėti plėtoti vandenilio infrastruktūrą, ypač Graikijos uostuose, kad būtų lengviau transportuoti vandenilį. Graikijos prekybos laivynas galėtų palengvinti tokios žaliosios energijos gabenimą į Graikiją ir toliau į kitas ES valstybes nares. Tinklo operatorių planuojamos investicijos į infrastruktūrą galėtų būti paspartintos ir išplėstos, ypač į pastočių įrengimą. Taip pat būtų galima sutrumpinti vidutinį laikotarpį, per kurį tinklo operatoriai išnagrinėja ir galutinai suderina naujų atsinaujinančiųjų išteklių energijos įrenginių prijungimo sąlygas. Papildomos elektros energetikos sistemų jungtys su kaimyninėmis šalimis leistų į tinklui naudoti daugiau atsinaujinančiųjų išteklių energijos. Graikija turi paspartinti dujų maršrutų įvairinimą, sparčiai užbaigdama smarkiai pasistūmėjusias investicijas. Investicijas į naują su dujomis susijusią infrastruktūrą ir tinklus rekomenduotina, kai įmanoma, parengti ateities iššūkiams siekiant užtikrinti ilgalaikį jų tvarumą, kai ateityje bus keičiama jų paskirtis ir pereinama prie tvaraus kuro. Trečia, Graikija galėtų išplėsti esamų energijos taupymo priemonių taikymo sritį ir užmojus ir sumažinti aukštą energijos nepritekliaus lygį (2020 m. – 17,1 %), be kita ko, prireikus naudodama sanglaudos politikos fondų lėšas, pavyzdžiui, pastatų ūkiui atnaujinti. Esamas rinkos kliūtis, ribojančias renovacijos mastą tam tikruose segmentuose, būtų galima sumažinti teikiant tikslines teisines ir finansines paskatas. Kad Graikija pasiektų 55 % tikslo priemonių rinkinio tikslus, reikės toliau didinti užmojus mažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalį ir energijos vartojimo efektyvumą. Be to, reikia sparčiau mažinti vis dar labai nuo naftos priklausomo transporto sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro skatinant darnų judumą, be kita ko, įgyvendinant viešojo transporto ir geležinkelių projektus;

(30) nors dėl spartesnio perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir iškastinio kuro atsisakymo keliuose sektoriuose susidarys didelių restruktūrizavimo

---

[23] Eurostato duomenys (2020), žalios naftos importo iš Rusijos dalis, palyginti su bendru atitinkamu importu. Apskaičiuojant bendrą ES 27 valstybių narių importą remiamasi importo iš ne ES 27 šalių duomenimis. Graikijos atveju bendras importas apima ES vidaus prekybą. Žalia nafta neapima perdirbtų naftos produktų. Didelę dalį viso Graikijos naftos importo sudaro naftos perdirbimo gamyklų žaliava. Graikija yra labai priklausoma nuo šių žaliavų importo iš Rusijos – 86 % visų naftos perdirbimo gamyklų žaliavų importuojama iš Rusijos.

[24] Eurostato duomenys (2020), gamtinių dujų ir akmens anglių importo iš Rusijos dalis, palyginti su bendru atitinkamu importu. Apskaičiuojant bendrą ES 27 valstybių narių importą remiamasi importo iš ne ES 27 šalių duomenimis. Graikijos atveju bendras importas apima ES vidaus prekybą. Žalia nafta neapima perdirbtų naftos produktų.

išlaidų, tam, kad sumažintų socioekonominį pertvarkos poveikį labiausiai paveiktuose regionuose, įgyvendindama sanglaudos politiką Graikija gali pasinaudoti Teisingos pertvarkos mechanizmu. Be to, siekdama pagerinti įsidarbinimo galimybes ir sustiprinti socialinę sanglaudą Graikija gali pasinaudoti „Europos socialiniu fondu +“;

(31) atsižvelgdama į Komisijos vertinimą, Taryba išnagrinėjo 2022 m. stabilumo programą, o jos nuomonė[25] atspindėta toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

(32) atsižvelgdama į euro zonos valstybių narių ekonomikų glaudžias tarpusavio sąsajas ir kolektyvinį indėlį į ekonominės ir pinigų sąjungos veikimą, Taryba rekomendavo euro zonos valstybėms narėms, be kita ko, įgyvendinant savo ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, imtis veiksmų rekomendacijai dėl euro zonos ekonominės politikos įgyvendinti. Graikijos atveju tai konkrečiai atspindėta toliau išdėstytose 1 ir 2 rekomendacijose;

(33) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo 2022 m. nacionalinę reformų programą ir 2022 m. stabilumo programą. Jos rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį atspindėtos toliau išdėstytose 1, 2 ir 4 rekomendacijose. 1 ir 2 rekomendacijomis taip pat prisidedama prie euro zonai skirtos rekomendacijos, ypač pirmosios, antrosios ir ketvirtosios rekomendacijų euro zonai, įgyvendinimo. 1 ir 2 rekomendacijose nurodyta fiskalinė politika, be kita ko, padeda naikinti disbalansą, susijusį su didele valdžios sektoriaus skola ir neužbaigtu išorės perbalansavimu, taip pat spręsti didelio nedarbo ir mažo potencialaus augimo problemas. 4 rekomendacijoje nurodyta politika, be kita ko, padeda spręsti su didele išorės skola susijusio pažeidžiamumo problemą ilguoju laikotarpiu,

REKOMENDUOJA Graikijai 2022 ir 2023 m. imtis šių veiksmų:

1. 2023 m. užtikrinti apdairią fiskalinę politiką, visų pirma ribojant nacionalinėmis lėšomis finansuojamų einamųjų išlaidų augimą, kad jis neviršytų vidutinio laikotarpio potencialios gamybos apimties augimo, atsižvelgiant į tolesnę laikiną ir tikslinę paramą namų ūkiams ir įmonėms, kurie labiausiai pažeidžiami dėl energijos kainų šuolių, ir pabėgėliams iš Ukrainos. Būti pasirengusiai einamąsias išlaidas pritaikyti prie kintančios situacijos. Didinti viešąsias investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką ir energetinį saugumą, be kita ko, naudojantis EGADP, „RePowerEU“ ir kitų ES fondų lėšomis. Laikotarpiu po 2023 m. vykdyti fiskalinę politiką, kuria siekiama užtikrinti apdairią vidutinio laikotarpio fiskalinę būklę, patikimą bei laipsnišką skolos mažinimą ir fiskalinį tvarumą vidutiniu laikotarpiu, vykdant laipsnišką konsolidavimą, investicijas ir reformas. Remiantis reformomis, kurių imtasi įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, didinti mokesčių sistemos palankumą investicijoms įdiegiant išankstinių sprendimų dėl mokesčių sistemą ir peržiūrėti savarankiškai dirbantiems asmenims tenkančios mokesčių naštos struktūrą. Išsaugoti viešojo administravimo veiksmingumą, kartu užtikrinant, kad būtų galima pritraukti tinkamos kvalifikacijos darbuotojų, ir būtų nuosekliai taikoma vienoda darbo užmokesčio lentelė.

2. Toliau įgyvendinti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą laikantis tarpinių ir siektinų reikšmių, įtrauktų į 2021 m. liepos 13 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą. Kuo greičiau baigti derybas su Komisija dėl 2021–2027 m. sanglaudos politikos programavimo dokumentų, kad būtų galima pradėti juos įgyvendinti.

[25] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

Užbaigti dar neįvykdytas reformas, kurios buvo vykdomos taikant griežtesnę priežiūrą, įskaitant kadastro reformą.

3. Siekiant užtikrinti adekvačias ir vienodas galimybes naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, užbaigti pirminės sveikatos priežiūros reformą pagal sistemą, iš dalies pakeistą taikant griežtesnę priežiūrą, įskaitant visų pirminės sveikatos priežiūros skyrių aprūpinimą darbuotojais, gyventojų registravimo vykdymą ir veiksmingų, bendrosios praktikos gydytojų atliekamų, pirmosios grandies funkcijų nustatymą.

4. Mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro ir įvairinti iškastinio kuro importą spartinant atsinaujinančiųjų energijos išteklių diegimą ir infrastruktūros, kuri leistų naudoti vandenilį iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių, kūrimą.

Taip pat spręsti priklausomybės problemą užtikrinant pakankamą elektros tinklų ir jungčių, taip pat dujotiekių jungčių pajėgumą ir įvairinant dujų tiekimo maršrutus. Stiprinti energetinių paslaugų rinkos sistemą ir paspartinti energijos vartojimo efektyvumo didinimo priemones vykdant reformas ir teikiant rinkos paskatas, kad būtų remiamas statybų sektoriaus ir transporto sektoriaus priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas, visų pirma skatinant elektromobilumą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė